



Покліч Волі

ГРАМАДСКА-ПАЛІТЫЧНАЯ ГАЗЕТА ВІЦЕБСКАГА РАЁНА, №16 (143)
КАСТРЫЧНІК 2013 ГОДА

ПОГЛЯД РЕДАКТАРА

БЯСПАМЯЦТВА – ШЛЯХ ДА ДЭГРАДАЦЫІ

Ушанаванне паўстанцаў 1863 года пад кіраўніцтвам Кастуся Каліноўскага сёлета ў Свіслачы, нягледзячы на юбілейныя 150-ыя ўгодкі паўстання, сабрала, як ніколі мала людзей, і як ніколі шмат міліцыянтаў у цывільным, сярод якіх некалькі відэапэратараў.

28 кастрычніка ў Свіслачы ўшанаваць паўстанцаў прыехала не больш за 50 чалавек. Пераважна гэта – гарадзенцы, актывісты з Ваўкавыску і Свіслачы і кіраўнік партыі БНФ Аляксей Янукевіч.

Урачыстасці адбываліся традыцыйна: усклалі кветкі на магіле Віктара Каліноўскага — брата Кастуся Каліноўскага на гарадзкіх могілках, затым арганізавана прайшлі па Свіслачы да помніка Кастуся Каліноўскага, а таксама да помніка Рамуальду Траўгуту і ўсклалі там кветкі.

Прамовы выступоўцаў былі кароткія і зводзіліся да таго, што героі Беларусі не забыты і будуць заўсёды шанавацца нашчадкамі. У Свіслачы зусім не выкарыстоўвалася нацыянальная сімволіка – міліцыянты загадзя аб гэтым папярэдзілі.

Пасля ўсе арганізавана пераехалі ў Якушоўку, на сядзібу Каліноўскіх. Усклалі кветкі каля крыжы, разгарнулі бел-чырвона-белыя сьцягі і праспявалі «Магутны божа».

А цяпер уявіце сабе, каб у Францыі забылі пра Жану Дарк, у Італіі пра

Гарыбальдзі... Дадумайцеся да таго, каб у якой іншай краіне ўлада сама не ўшаноўвала ці забараняла, або абмяжоўвала права на ўшанаванне гэтых вялікіх людзей! Што мусіла тут здарыцца, што за вырадкі мусілі тут нарадзіцца, каб гэткае адбылося на Беларусі? Ці ведаюць гэтыя забараняльнікі, хто такі той Каліноўскі, хто такі Траўгут і за што іх трэба ўшаноўваць?

Жахліва, але жыццё тут здрабнела да памераў "шчыгрынавай скуры". Людзі запраграмаваны ўладай і побытавымі ўяўленнямі даўно згубілі, а хутчэй так і ненабылі гэкія важныя нацыянальныя духоўныя арыенціры, без якіх жыццё для іх ніколі не набудзе эмацыйна-інтэлектуальнай каляровасці, водару, смаку...

Цікавасць да беларускай культуры, гісторыі, літаратуры, мовы праяўляюць у розных кутках свету. Па-беларуску размаўляюць японцы, армяне, ангельцы, нават баск *Roncero Toledo Kristian* не проста вывучаў беларускую, але нават застаўся на нейкі час у нашай краіне дзеля адаптацыі. Асабіста мяне

ўразілі ягоныя словы пра нашу мову: "Калі я размаўляю па-беларуску, ці калі нехта са мной гаворыць, нешта ў душы свеціць... не магу гэта апісаць... але падобна на эмоцыі, якія я маю, калі размаўляю па-баску."

Дзіва дзіўнае: замежнікі адчуваюць смак нашае мовы, ейны каларыт, каштоўнасць, а тутэйшыя кажуць, што яна "грубая"...

Цёмнаскуры беларус, мастак, музыка, удзельнік гурта "Reha", тэлевізійны вядоўца Андрэй Такінданг кажа: "Я размаўляю па-беларуску, бо гэта натуральны стан маёй галавы". Пра "натуральны стан" выхадцаў з беларускай правінцыі, што "выбіліся ў людзі" мы з вамі не даведаемся, бо яны пра тое вам не раскажуць. Але думаю пра яго не цяжка здагадацца: за непавагай да мовы і культуры народа, сярод якога ты жывеш, ляжыць духоўны заняпад і дэградацыя асобы. Але хіба забароніш людзям іхні асабісты выбар! Трагічна, канечне, калі гэта выбар за тутэйшае насельніцтва зрабілі адшчапенцы, вырадкі, манкурты...

Рэдактар

Партал твайго раёна: <http://vicebskreg.by>

ЖЫВІ ЯК ГАСПАДАР

ПЕРАМОЖЦЫ КОНКУРСУ АГРАЭКАСЯДЗІБ

Аграэкасядзіба «Чыстыя ключы» ў в. Камунарка Бабініцкага сельсавета Віцебскага раёна прызнана лепшай у вобласці ў намінацыі «Захаванне беларускіх традыцый».

У конкурсе змагаліся каля 40 аграэкасядзіб Прыдзвіння. У ліку пастаянных - сядзіба «Чыстыя ключы» Валянціны Паповіч. Цырымонія ўзнагароджання пераможцаў абласнога конкурсу адбылася ў Музеі беларускага кнігадрукавання ў Полацку.

Ініцыятыўнай і прадпрымальнай Валянціне Міхайлаўне ёсць, што прапанаваць гасцям - ад каларыту сельскага жыцця да экскурсіі па фермерскаму падворку і конных прагулак.

У гэтым годзе аграэкасядзібы ў Камунарцы наведалі госці з Расіі, Украіны, Таджыкістана. Літаральна на днях ацаніла гасціннасць Валянціны Паповіч жыхарка Санкт-Пецярбурга. Ужо цяпер у «Чыстых ключах» ідзе папярэдні запіс на навагоднія і калядныя святы. Тыя ж, хто пабываў тут аднойчы, зноў і зноў выяўляюць жаданне акунца ў вясковае жыццё з прыстаўкай «аграэка».

Гаспадары сядзібы для сваіх гасцей ладзяць народныя гуляння на Масленіцу, Купалле і іншыя народныя

святы. У будучыні плануюць адкрыць музей сялянскага побыту. Для гэтага ўжо адважылі асобны пакой, падабралі адпаведныя экспанаты: ткацкі станок, калаўроты, маслабойку, а таксама ручнікі і іншыя каларытныя рэчы.

Думаецца, што гэты музей стане папулярным месцам у наведвальнікаў сядзібы, а да шматлікіх падзякаў ад наведвальнікаў «Чыстых крключоў» дадаліся ганаровы дыплом і каштоўны падарунак, якімі была ўганаравана гаспадыня лепшай аграэкасядзібы.

www.pridvinje.by/2013/10

ПАМЯЦЬ

ПАМЁР МАСТАК АЛЯКСЕЙ БІЗУНОЎ

24-гадовы мастак і музыка Аляксей Бізуноў родам з Віцебскага раёна памёр 13 кастрычніка. Няшчасны выпадак адбыўся з хлопцам у Мексіцы, куды ён паехаў працаваць. У выніку падзення з вышыні Аляксей атрымаў шматлікія пераломы, пашкодзіўшы пазваночнік ў трох месцах.

Аляксею Бізунову зрабілі некалькі аперацый, але, на жаль, выратаваць жыццё беларуса не ўдалося. Дабрачынныя рахункі, на якія ішоў збор сродкаў для лячэння Аляксея, цяпер зачыненыя. Родныя і сябры Аляксея дзякуюць усім, хто адгукнуўся на бяду.

Жыхары Віцебска неаднаразова маглі бачыць працы маладога мастака ў выставачнай зале Цэнтра сучасных мастацтваў. Аляксей скончыў ВДУ, з'яўляўся лаўрэатам адной з "Арт-сесій".

Акрамя збору сродкаў было арганізавана некалькі дабрачынных

акцый у падтрымку маладога мастака. Дзiesiąткі знаёмых Аляксея і проста неабыхавых людзей цяпер пакідаюць свае словыспачуванні ў групе памяці хлопца.

<http://news.tut.by/accidents/370579.html>

“Покліч волі” ў Інтэрнэце

Зараз наша газета стала размяшчаецца на партале <http://kamunikat.org/>, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць са старонкі: http://kamunikat.org/poklicz_voli.html, што ў каталагу “Пэрыёдыка” для далейшага выкарыстання яшчэ да з’яўлення газеты на паперы.

ВЫЗВАЛЕННЕ

ПАВАЛ СЕВЯРЫНЕЦ НА ВОЛІ

Сустаршыня аргкамітэту па стварэнні партыі “Беларуская хрысціянская дэмакратыя” (БХД), былы палітвязень Павал Севярынец “удзячны Богу” за тры гады, якія ён правёў у спэцкамэндатуры.

Пра гэта палітык заявіў журналістам 19 кастрычніка ў Менску, куды ён прыбыў адразу пасля вызвалення.

На чыгуначным вакзале Менску Севярынца сустрэлі яго сябры і аднадумцы, у тым ліку сустаршыня аргкамітэту БХД Віталь Рымашэўкі, адказны сакратар БХД Дзяніс Садоўскі, старшыня і намеснік старшыні грамадскага аб’яднання “Малады фронт” (Чэхія) Зьміцер і Наста Дашкевічы. Група журналістаў і апэратараў была затрыманая незадоўга да прыбыцця цягніка ў Менск. Прадстаўнікоў СМІ адпусьцілі з пастарунку міліцыі толькі пасля таго, як Севярынец пакінуў будынак вакзалу.

Сустрэча вызваленага палітыка з журналістамі адбылася ўжо на прыватнай кватэры. Паплечнікі па БХД сустрэлі Севярынца тортам з малюнкам партыйнай сімболікі. Расказваючы пра сваё знаходжанне ў спэцкамэндатуры Купліна, Павел адзначыў, што там быў “звычайны рабочы рытм”. “Дзякуй Богу, можна было карыстацца мабільным тэлефонам. Я ўдзячны Богу за гэтыя тры гады, таму што гэта было духоўнае вандраванне”, — сказаў Севярынец.

Паводлягослоў, умоўна-датэрміновае вызваленне (УДВ) да яго не прымянілі таму, што для ўлады было прынцыпова паказаць сваю сілу. Да таго ж палітык не пісаў прашэнне аб УДВ.

Севярынец расказаў, што, прыбыўшы ў Менск і даведаўшыся пра затрыманне журналістаў, ён паспрабаваў прайсці ў пастарунак, дзе знаходзіліся затрыманыя. Аднак яму паралілі хутчэй сыходзіць, адзначыўшы, што, як толькі ён пакіне вакзал, журналістаў адпусьцяць.

21 кастрычніка Севярынец павінен стаць на ўлік у РАУС па месцы жыхарства, у Віцебску. Патрабаваньняў па працаўладкаванні яму не выстаўлялі, аднак папярэдзілі, што палітык павінен паведамляць пра ўсе змяненні ў сваім жыцці — няхай гэта будзе прапіска, сямейнае становішча ці штосьці іншае.

Павал Севярынец заявіў, што мае намер працягваць займацца грамадзка-палітычнай дзейнасцю.

БелаПАН

АУКЦЫЁН

УЧАСТКІ ПРАДАДУЦЬ ПРАЗ АЎКЦЫЁН

У Віцебску праз аўкцыён прадаюць 165 участкаў для будаўніцтва індывідуальных жылых дамоў. Сярэдняя плошча аднаго надзела - 10 сотак, а ў цэлым такія ўчасткі складаюць 16,3 гектара.

Яны могуць быць прадастаўлены тым, хто мае намер будавацца, якбесплатна, так і з аўкцыёну - для астатніх жадаючых палепшыць свае ўмовы гараджанай.

З унесеных у пералік па рашэнні гарвыканкама 165 участкаў 32 размешчаны ў даўно абжытай частцы горада, і іх рэалізацыя вызначана шляхам публічных таргоў. Указ №567 ад 27 снежня 2008г. вызначае конкурсны продаж не менш за 30 працэнтаў свабодных земляў, якія выяўляюцца ў існуючай забудов еабласных цэнтраў. Астатнія зямельныя надзелы з разглядамага спісу знаходзяцца ва ўскраінных раёнах індывідуальнай забудовы – Біцялёва і Тулава. Частка іх гарадскія чаргавікі ўжо нагледзелі і падалі заявы на прадастаўленне для будаўніцтва. Як патлумачыла начальнік землеўпарадкавальнай службы гарвыканкама Таццяна Гузікава, пасля рашэння аб выдзяленні і афармленні інстытутам "Віцебскгіпразем"

зямельнай справы яны будуць выключаныя з пераліку.

Што тычыцца продажу з аўкцыёну, то гэтую працу, паводле дамовы з гарвыканкама, выконвае камунальнае прадпрыемства "Віцебскі абласны цэнтр маркетынгу". Вынікі таргоў вельмі розныя, залежаць ад попыту і месцазнаходжання, інжынернага ўладкавання участкаў. Па словах Таццяны Гузікавой, у мінулым годзе пры стартавым кошце 80 мільёнаў рублёў адзін з участкаў прадалі за 412000000. У сярэднім жа ў ходзе таргоў кошт з 40 мільёнаў павышалася да 100-170 мільёнаў рублёў. Пачатковы (кадастры) кошт выстаўляецца цяпер на продаж пад забудову зямлі ў 10 стандартных сотак і менш вар'іруецца ад 38 да 114 мільёнаў рублёў. Гаворка ідзе аб участках на вуліцах 14-я Полацкая, Широкая, 1-я Прыбярэжная, Хутарскіх і некаторых іншых.

<http://news.tut.by/society/371276.html>

ТАКІ ГАНДАЛЬ

АСАБЛІВА "ВЫЗНАЧЫЛАСЯ" КРАМА З ТУЛАВА

У верасні тэрытарыяльным аддзелам кантролю гандлёвай інспекцыі па Віцебскай вобласці Мінгандлю Беларусі ажыццяўляўся кантроль спажывецкага рынку: праведзены праверкі шасці суб'ектаў прадпрымальніцкай дзейнасці. У 22 з 26 правяраных аб'ектаў гандлю былі выяўленыя пратэрмінаваныя тавары.

Асабліва "вызначыўся" ў гэтых адносінах магазін №90 у в.Тулава, на долю якога прыйшлася амаль палова найменняў прадукцыі на суму 1,6 мільёна рублёў.

У гэтым наборы апынуліся і прадукты, у асноўным - малако згущанае, кандытарскія вырабы, чорнаякава, пельмені, і прамтавары – гелі для душа, крэмы для галення і іншае.

Акрамя таго на правяраных аб'ектах, падчас праверак зафіксаваныя і такія парушэнні, як адсутнасць у продажы тавараў, прадугледжаных асартыментным пералікам, а таксама аднастайных і выразна аформленых цэннікаў на некаторыя віды прадукцыі, інфармацыі пра нумар або прозвішча той, хто

важыць на расфасаваных у гандлёвых аб'ектах таварах, кантрольных вагаў. Таксама была вызначана наяўнасць ў продажы тавараў без інфармацыі для пакупніка пра дату вырабу і тэрмін прыдатнасці і іншыя парушэнні.

Па зафіксаваным фактах у верасні тэрытарыяльным аддзелам кантролю складзеныя пратаколы аб адміністрацыйных правапарушэннях, і яны накіраваныя ў суды ў дачыненні да 28 работнікаў і чатырох юрыдычных асобаў. Па выніках собных праверак да дысцыплінарнай адказнасці прыцягнуты 33 работнікі гандлю.

Па матэрыялах <http://www.21.by/pub/img/skin/main-logo.gif>

ЭКАНОМІКА

МАДЭРНІЗАЦЫЯ АЭРАПОРТА ПРАЦЯГНЕЦЦА

У міжнародным аэрапорце Віцебска, размешчаным на тэрыторыі Віцебскага раёна адкрылі новую узлётна-пасадачную паласу. Гэта першая чарга пераўтварэнняў у рамках маштабнай мадэрнізацыі міжнароднага аэрапорта.

Па планах, да 2030 года тэрыторыя аэрапорта павінна ператварыцца ў эканамічны цэнтр з развітай інфраструктурай і тысячай новых працоўных месцаў. Пакуль асноўны транспартны паток – гэтагрузавая авіяцыя і прыватныя рэйсы. Апошнія больш запатрабаваныя летам, у прыватнасці, падчас

правядзення "Славянскага базару".

Зуводамштучных пакрыццяў з'явіцца магчымасць прымаць у неабмежаванай колькасці цяжкія Іл -76, Боінг. Гэта дасць магчымасць упэўнена глядзець у будучыню, на бліжэйшыя 10 гадоў.

Каб здаць у эксплуатацыю узлётна-пасадачную паласу

было выкладзена звыш 100 тысяч тон асфальтабетону. У эквіваленце гэта прыкладна 100 кіламетраў дарогі шырынёй у 12 метраў.

Як адзначае Аляксандр Калкоў, генеральны дырэктар дарожна-будаўнічага трэста №1 г. Віцебска, кладку абцяжарвалі даволі складаныя гідралагічныя ўмовы.

Даводзілася класці дрэнаж, мяняць глеістыя і тарфяныя грунты. Усяго аб'ём выкананых работ склаў 80 тысяч кубоў. Аб'ект пабудаваны за паўгода. Практычна заменена ўсё дарожное палатно, адфрэзеравана старое пакрыццё і выкладзена тры пласты новага пакрыцця.

Ян Сведка

КУЛЬТУРА

КАЛІ РАЗМАЎЛЯЮ ПА-БЕЛАРУСКУ НЕШТА Ў ДУШЫ СВЕЦІЦЬ...

Generation.by працягвае адзначаць на планеце гарачыя беларускамоўныя кропкі. Пасля беларускамоўнага японца мы ізноў вяртаемся ў Еўропу. Наступны малады герой — з краіны Баскаў, якая шукае сваю свабоду пад гарачым сонцам паміж Гішпаніяй і Францыяй. Roncero Toledo Kristian размаўляе і піша па-беларуску.

Матывацыі для вывучэння беларускай у мяне былі розныя. З аднаго боку, было цікава, бо я ў той момант ўжо вывучаў рускую і польскую мовы. Потым, мае першыя сябры ў Беларусі калісьці размаўлялі паміж сабой па-беларуску, слухал і беларускую музыку, і мне хацелася быць часткай гэтага. Потым, у мяне ўзнікла жаданне застацца ў Беларусі (хоць на годзік) і я разумеў, наколькі вартая адаптацыя на гэту культуру. Я — баск, і нам таксама прыемна, калі замежнікі вывучаюць нашу мову, не гледзячы на тое, што выдатна мы разумеем французскую ці гішпанскую.

Я шукаў усе магчымасці для

навучання беларускай, і гэта рэальна было складана.

Спачатку, пакуль я атрымліваў сваю першую адукацыю, я атрымаў дзве стыпендыі, каб вучыцца летам у МДЛУ з рэпетытарам (гэта быў цуд!). Пачаў слухаць музыку, паспрабаваў чытаць нешта.

Потым, я захацеў больш сістэмна вывучаць, шукаў па ВУНУ ў Менску такую магчымасць, але не знайшоў. Нейкая важная жанчына ў адным вартым універсітэце паглядзела на мяне і сказала: «Дык ты хочаш вывучаць беларускую мову? Ох! Бог з табой!»

І ўрэшце, мне прыйшлося амаль у сярэдзіне кастрычніка пачынаць першы курс

беларускай філагіі ў Брэсцкім Дзяржаўным Універсітэце.

Каб вучыць беларускую мову, вельмі добра падыходзяць беларускія народныя казкі — яны вельмі цікавыя. Замежнікі могуць там пабачыць культурныя рознасці і падабенствы з сваёй радзімай. І песні заўсёды дапамагаюць.

У Берасці было некалькі людзей, з якімі я мог размаўляць. Усе астатнія саромеліся карыстацца сваёй мовай (не разумею чаму, бо я сам замежнік і я раблю памылкі).

Я Баск, і ў нас адмысловая моўная палітыка і робяцца ўсе намаганні, каб наша мова не знікла і яны вельмі моцныя. А ў

Беларусія сустрэўшмат людзей, якія саромеюцца размаўляць сваёй мовай (асабліва тыя, што з Палесся). Я нават чуў ад людзей, што беларуская мова не прыгожая як украінская, ці руская. Я лічу, што гэта самае жаклівае, што можна сказаць. Бо твая мова — гэта тваё нутро: думкі і адчуванні, мы ўсе абавязкова пражываем іх парознаму, гэта наша асаблівасць, наш сусвет.

Калі я размаўляю па-беларуску, ці калі нехта са мной гаворыць, нешта ў душы свеціць... не магу гэта апісаць... але падобна на эмоцыі, якія я маю, калі размаўляю па-баску.

<http://generation.by/news6331.html>

МЫТНЯ

МЫТНІКІ ВЫЯВІЛІ ПАДМАН

Віцебскія мытнікі выявілі недаплату ўвазных пошлін больш чым на 168 мільёнаў рублёў, паведамілі карэспандэнту БЕЛТА ў ведамстве.

Ўтойванне інфармацыі пра тавары было выяўлена ў рэспубліканскім пункце мытнага афармлення "Бігосава-1". Сюды прыбыў грузавы аўтамабіль "Рэно" з паўпрычэпам. Транспартны сродак з таварам "хрыбты, абрэззе ласоса замарожанае, абрэззе стронгі і ласоса вэнджанае замарожанае" накіроўвалася з Нарвегіі ва Украіну.

На падставе атрыманай інфармацыі, якая з'яўляецца вынікам эфектыўнай працы сістэмы кіравання рызыкамі, быў праведзены мытны дагляд з удзелам супрацоўнікаў аддзела па барацьбе з кантрабандай і адміністрацыйнымі мытнымі правапарушэннямі на прадмет адпаведнасці перамяшчаемых тавараў звесткам, якія заяўлены ў тавара суправаджальных дакументах.

У выніку было выяўлена, што ў некаторых скрынках знаходзіліся замарожаныя кавалкі хваставой часткі ласоса памерам 10-12 см. без хребтовай косці і хвастаго плаўніка.

Вага нета не заяўленая ў транспартных і камерцыйных дакументах тавару склала 14 тон.

Розніца паміж сумами ўвазных мытных пошлін, падаткаў, якія падлягалі б выплаце, пры выкарыстанні такіх тавараў для ўнутранага спажывання, заяўленага і не заяўленыя тавару склала больш за 168 мільёнаў рублёў.

<http://news.tut.by/economics/370684.html>

АБ'ЯВА

• Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Покліч Волі» паведаміце рэдакцыі аб гэтым. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэлефануйце.

• Калі парушаны вашы правы спажывацка, працаўніка, то даем эфектыўныя парады па абароне права і пошуку бясплатных юрыстаў. Звяртайцеся на адрас газеты «Покліч Волі».

Наша газета стала размяшчацца на партале <http://kamunikat.org/>, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спамаваць са старонкі: http://kamunikat.org/poklicz_voli.html яшчэ да з'яўлення газеты на паперы.

НАША ЎЛАДА

ОТКУДА ВЗЯЛИСЬ ДЕНЬГИ НА «ДВОРЕЦ»

Давайте почитаем документы и закончим, наконец, гадать, за какие средства строилась новая резиденция.

«Они даже не знают, сколько это стоит, за какие деньги построено. Там нет ни одного бюджетного рубля». Лукашенко подкинул эту «дразнилку» и уже стало просто делом чести найти «бухгалтерию».

Итак, 17 февраля 2012 года Лукашенко подписал указ № 75 «Об утверждении государственной инвестиционной программы на 2012 год». В нем в таблице 5 есть перечень объектов коммунальной собственности, строительство которых финансируется из государственного бюджета. Между строительством терапевтического корпуса на 100 коек в Осиповичской районной больнице и строительством в Минске квартир для детей-сирот затесался самый обсуждаемый на сегодняшний день объект. На «Административное здание на территории в границах ул. Орловской - просп. Победителей - р. Свислочь» в 2012 году было предусмотрено выделение 200 миллиардов рублей, или 24 миллионов долларов.

Между прочим, это 142 годовых плана по строительству в Минске квартир для сирот и семей, воспитывающих сирот. По

крайней мере, если сравнить с тем же 2012 годом, когда на эти цели из государственного бюджета выделялось только 1,4 миллиарда рублей.

Наступил год 2013-й, стройка, несмотря на кризис и год бережливости, не остановилась. Что не удивительно. Потому как 14 марта 2013 года Лукашенко подписал указ № 126, которым вновь обозначил объекты для инвестиций. И в таблице 5 мы вновь видим «Административное здание на территории в границах ул. Орловской - просп. Победителей - р. Свислочь». На нынешний год на объект из государственного бюджета выделено 974 миллиарда 400 миллионов рублей. То есть 110 миллионов долларов. Теперь это эквивалентно 396 годовым квотам на строительство в Минске жилья для сирот (на 2013 год заложено 2,46 миллиарда рублей).

Одно «административное здание» потянуло из республиканского бюджета больше половины объема годового финансирования строительства коммунальных объектов по всей стране. Это в 10 и более раз больше, чем должно быть выделено средств на все объекты этой категории в каждой отдельно

взятой области (кроме Минской). То есть на школы, поликлиники, социальное жилье и тому подобное. Но коль уж Лукашенко вещал студентам, что для него важнее строить квартиры для сирот и многодетных, а не восстанавливать старинные замки, то сравним и с замками. На реконструкцию Коссовского замка, например, в этом году из госбюджета должно быть выделено 1,7 миллиарда рублей. То есть на новую резиденцию радатель народный, историк и скромник «отжалел» в ... 570 раз щедрее.

... Впрочем, главное не это. Главный вопрос: что это было — речи про «ни рубля из бюджета»?

Ответ: очень похоже, что это не провалы в памяти, а просто сказки. Это ведь так приятно, когда ни копейки не потратил, а дворец как-то «по царскому велению, по моему хотению» выстроился. Но так не бывает. А бывает, как раз, наоборот: построили дворец, зато не построили десятки детских садов, поликлиник, квартир для сирот.

Мораль той сказки: в грязь лицом с этим дворцом мы не промахнулись.

Светлана Калинкина
«Народная воля»

НАТАТКІ З ВАНДРОЎКІ

ЯК ЗМЯНІЛАСЯ БЕЛАРУСЬ ЗА ЧАТЫРЫ ГАДЫ

Краіна мадэрнізуецца, але страчвае нацыянальную мову, піша патрыярх беларускай дыяспары з Амерыкі.

“...Словам, ад старту да фінішу ўсё наша ліпеньска-жнівеньскае падарожжа – 10 дзён у Польшчы зь Беластокам і 20 у Беларусі – прайшло гладка, прыемна і памятна. Хочацца верыць, што сустрэча наша была не апошняй...”

Цяпер тут знаёмыя пытаюцца: «Ну, як там у Беларусі?» Пытаньне ёмістае. Можа і вам будзе цікава пачуць наш адказ.

Мушу сказаць, што за мінулыя чатыры гады змены ў вас відавочныя. Значна пашырыўся і мадэрнізаваўся менскі аэрапорт (з ім мы пазнаёміліся пры адлёце): значна пашырэла электроннае таблё з новымі рэйсамі, больш кіёскаў з сувэнірамі, крамаў з замежнымі бутэлькамі алькаголю і парфумэрыі, перакусачных, банкаўскіх вакон ды іншага.

Пабольшала аўтастрадаў. Новыя, чыстыя, з гладкімі палосамі траўнікаў паабалалі. Далейшая хада дарожнага будаўніцтва навідавоку. Прыбыло будаўнічай тэхнікі. Галоўнае, чаго не стае — гэта аўтамабільнай і турыстычнай абслугі. Дзясяткі кілямэтраў без рэстаранчыка, без заправачнай станцыі, бязь месца адпачынку. Па-ранейшаму скупыя, або блытаныя, або зусім адсутныя на бакавых дарогах паказнікі кірунку....

На вуліцах сталіцы пабольшала аўтамабіляў з павышанай доляй навейшых.

Амаль у кожнага пешахода пры вуху мабільнік. Людзі выглядаюць крыху лепш апранутымі. Але ўсе па-ранейшаму з авоськамі або мешкаватымі чыноўніцкімі партфэлямі.

Мадэрнізацыйныя змены заўважаюцца і ў правінцыі. Зьявіліся кватэрныя туалеты там, дзе іх яшчэ нядаўна не было, душы зь цёплай вадой, машыны да мыцця бялізны. Мы былі прыемна здзіўленыя, пабачыўшы ў раённых Жыткавічах супермаркет. Вялікі выбар прадуктаў, хуткая абслуга...

Праўда, калі гаварыць пра заробаткі і цэны, то ружовы колер зьнікае. Вочы бачаць, а кішэня не дазваляе. Сямейныя бюджэты трашчаць. Уздоўж дарогаў (падобна як і на Беластоцчыне) сёй-той залатвае бюджэтныя дзіркі продажам «дароў» лесу. Але ж такіх прадароў зьнікомая колькасьць. Лес далёка ня ўсім даступны. Дый транспарт каштуе.

Шмат якія гараджане займаюцца «нелегальным вулічным гандлем» (тэрмін менскай адміністрацыі), змагацца зь якім улады заклікалі нядаўна міліцыю ды падаткавую інспэкцыю.

Як вынік сацыяльнай дыфэрэнцыяцыі і росту жыцьцёвага ўзроўню часткі насельніцтва, растуць і цэны.

А рост цэнаў даймае якраз найбяднейшых. Жанчына ў харчовай краме: «А што ж гэта такое?! Учора батончык быў пяць тысяччаў, а сёньня ўжо сем! Вось табе й падвысілі пэнсіі...» Адна рука дае, другая забірае.

Замежныя тавары нагэтулькі пераважаюць сваімі якасьцямі, што ўрад мае праблему з гандлёвым дэфіцытам: валюта ўцякае за мяжу. Урад змагаецца з гэтымі ўцёкамі рознымі спосабамі, у тым ліку этыкеткамі ў крамах: «Зроблена ў Беларусі». Беларусы, будзьце патрыётамі!

За мяжу ўцякае ня толькі валюта, а і маладыя людзі ў пошуку нармальных бытавых умоваў. Наяўны прыклад: настаўнік-пачатковец зь месячнай зарплатай 275 даляраў шукае кватэры ў Менску і даведваецца, што найтанейшая аднапакаёўка будзе каштаваць яму 200 даляраў. Вось і ўладкуй свой быт, калі ня маеш дапамогі ад бацькоў зь дзьдамі.

Густой заслонай над беларускай зямлёй павісла расейская мова і русіфікаванае маўленьне. Дэнацыяналізацыйныя ўплывы дабраліся ўжо да фанэтыкі, да цвёрдых і фрыкатыўных гукаў беларускай мовы. У моўна зьнявечаным Менску засталіся адно бледныя сьляды нацыянальнага моўнага скарбу **працяг на стар. 4**

ЕЎРАЗІЙСКИ САЮЗ

ПУЦІН ПАДВЕСІЎ МОРКВУ

На саміце еўразійскай тройкі ў Мінску прэзідэнты Беларусі і Казахстану адчувальна прыціскалі Уладзіміра Пуціна.

І той на выніковай прэс-канфэрэнцыі ўвечары 24 кастрычніка заявіў: Расія згодная паступова выключыць ўсе канфіскацыі з рэжыму гандлю Мытнага саюза. Ключавым у гэтай фразе ўяўляецца слова "паступова".

«Я б узяў часткамі. Але мне трэба адразу», - гэтую фразу Астапа Бэндэра ні Аляксандр Лукашэнка, ні Нурсултан Назарбаеў дазволіць сабе не могуць. Давядзецца працягнуць вязкі гандаль з Расіяй, каб паскорыць этапы працэсу. Пры гэтым наіўна спадзявацца, што Масква адмовіцца аддыскамфортных сустрэчных умоў.

Адсцягнуць на пабудову Эміратаў!

Нават па сухіх радках афіцыйных крыніц можна зразумець, што размова на пасяджэнні Вышэйшага еўразійскага эканамічнага савета 24 кастрычніка была вострай.

Падсыпаў перцу казахстанскі прэзідэнт. Ён наракаў на нераўнапраўе, бар'еры ў Мытным саюзе, цяжкасці доступу прадукцыі з Казахстану і Беларусі на расейскі рынак, падкрэсліў, што яго краіна не можа транзітам праз Расею прадаваць электраэнергію ў Беларусь.

Назарбаеў упіраў натае, што трэба было б засяродзіцца на ліквідацыі выключэнняў і абмежаванняў па таварах і паслугах у рамках ўжо дасягнутых дамоўленасцей.

Лукашэнка казаў у тым жа духу: колькасць выключэнняў і абмежаванняў не зменшылася, па некаторых напрамках нават ўзрасла. «Мы не можам прадукцыю на рухавіцы далей, не выканаўшы нашы папярэднія дамоўленасці», - падкрэсліў ён.

Увогуле, падобна, што на нядаўняй сустрэчы ў Астане кіраўнікі Беларусі і Казахстану ў нейкай меры скаардынавалі намаганні.

Артпадрыхтоўку да саміту ў Менску Лукашэнка правёў 21 кастрычніка, у гутарцы з рэдактарамі краін СНД. Зразумела, што гэта апеляцыя перш за ўсё да расійскага кіраўніцтва. Раней, на прэс-канфэрэнцыі 11 кастрычніка, Лукашэнка канкрэтна растлумачыў, чаго ён хоча ад Крамля перш за ўсё: каб з 1 студзеня 2014 года былі зняты экспартныя пошліны на нафтапрадукты з расійскай нафты, якія Беларусь прыбыткова прадае за межы Мытнага саюза. Інакш, маўляў, можам гэты саюз і не пацягнуць.

«Мы пералічваем ў бюджэт Расіі за нафтапрадукт, вывезены на Захад, чатыры мільярды даляраў. А калі б яны засталіся ў краіне? Я б пабудаваў тут Эміраты»,

- маляўніча апісаў тады перспектыву беларускі афіцыйны лідэр.

Масква патрабуе сустрэчных саступак

Ну, на другія Эміраты па суседству Расія адразу так вась і не раскашэліцца, аднак відавочна, што Пуцін вымушаны саступаць прэсінгу саюзнікаў.

«Мы разумеем, што для нашых партнёраў важна выключыць вась гэтыя выключэнні, звязаныя з нафтапрадуктамі і нафтай і гэтак далей. Мы гатовыя. Для нас гэта страты бюджэту, але мы гатовыя гэта зрабіць», - заявіў расійскі прэзідэнт на прэс-канфэрэнцыі вечаарам 24 кастрычніка.

Аднак ён тут жа адзначыў, што гэта адным махам не вырашыш: спатрэбіцца час і рух па ўзгодненым плане. «Разлічваем на тое, што і партнёры пойдучь нам насустрач, прыбіраючы тыя выключэнні, якія для іх, як яны лічаць, важныя», - дадаў Пуцін.

У любым выпадку чакаць цудаў ад еўразійскай інтэграцыі не прыходзіцца. Бо аб'ядноўваюцца «бедныя, досыць неразвітыя тэхналагічна, якія перажываюць кучу ўнутраных праблем краіны», адзначыў у каментары для Naviny.by дырэктар Цэнтра еўрапейскай трансфармацыі (Мінск) Андрэй Ягораў.

Да таго ж, на яго думку, ідзе гульня, у якой кожны з бакоў спрабуе атрымаць кароткатэрміновыя выгады, у прыватнасці Беларусь - забяспечыць сабе танныя энерганосьбіты, а Расія - задаволіць свае палітычныя амбіцыі.

«Пакуль Расея будзе плаціць, Беларусь, напэўна, будзе дэманстраваць лаяльнасць», - лічыць Ягораў. Але пры спробах Крамля выставіць патрабаванні Мінск адразу «займае абарончую пазіцыю», а калі наогул ніякіх выгод не будзе відаць, то «Беларусь зусім хутка і выразна разгорнецца ў іншы бок».

Цяжка ўявіць, як Лукашэнка, які звывся камандаваць урадам і Нацбанкам, будзе падпарадкоўвацца нейкім устаноўленым наднацыянальнымі органамі параметрам эканамічных паводзінаў. Хоць і заяўляў размашыста на пасяджэнні 24 кастрычніка, што «не варта баяцца перадачы дадатковых паўнамоцтваў на наднацыянальны ўзровень» і наогул «суверэнітэт не абраз».

Увогуле, Пуцін пакуль хутчэй падвесіў моркву для партнёраў, чым паднёс ім жаданыя даброты на сподачку. (скарочана)

Аляксандр Класкоўскі
БЕЛАПАН

КАРНАЯ СІСТЭМА

ПИСЬМО ИЗ АДА

Шокирующее письмо прислал из тюрьмы политзаключенный Николай Автухович.

В редакцию «Народной воли» передали статью Николая Автуховича. Этот рассказ о тюремной действительности по-настоящему страшен.

-Я нахожусь в местах лишения свободы за нетерпимость к несправедливости. За то, что открыто говорил о коррупции. Но преступлений я не совершал.

За все время нахождения в тюрьме №1 г.Гродно я не обращал внимания на подлости отдельных сотрудников тюрьмы, которые нарушали мои права. Еще до приезда в эту тюрьму я знал, что мне тут могут создать «особенные» условия содержания, но был уверен, что выдержу любые испытания.

Я не жаловался, когда меня по прибытии в тюрьму сразу поселили в камеру-изоляторы и продержали там 255 суток. В этой сырой холодной камере бетонным полом, без стола и лавок (что запрещено законом) я сидел бы до конца срока, если бы не случайная заметка в газете. В камере от большой влажности, мокрых стен вещи покрывались плесенью даже в сумке. Гнил матрац. При этом отдельные сотрудники тюрьмы издевательски говорили: «Радуйся, что тебе дали номер «люкс»!» Вот только от такого «люкса» у меня, некурящего человека, из легких начали откашливаться влажные сгустки. В этом «люксе» даже летом приходилось сидеть в шапке, а всю зиму на внутренней решетке окна был лед....

Я не реагировал, когда у матери не приняли продуктовую передачу, которую сами же и разрешили, приурочив к нашему свиданию. Мама на свою небольшую пенсию насобираала денег на 30 кг недешевых продуктов, привезла, а ей говорят: «Не положено!» Разве это не издевательство? Хорошо, что я на свидании подготовил ее к такому варианту развития событий и немного успокоил. А так могла бы и инфаркт получить. Разве можно называть офицеров, не сдержавших свое слово, мужиками? Они не мужики, мужики так никогда не поступят, тем более офицеры.

Не жаловался я и на медиков, которые

игнорировали мои обращения за помощью. За год я обращался к ним 40 раз, откликнулись только 6 раз. Причем посещения врачей заканчиваются одним вопросом: «Так что тебе дать, если у нас ничего нет?» А в ИК-5 врачи честно говорили: «Легче оформить бумаги о твоей смерти, чем лечить». У меня много серьезных заболеваний, но при этом медики тюрьмы ни разу (!) не взяли у меня анализы. И такое отношение не только ко мне - подобные жалобы я слышал от многих осужденных.

На прием к начальнику медчасти я не мог попасть более двух месяцев, хотя исправно писал заявления. А когда попал, то на мой вопрос «Почему встречи пришлось ждать так долго?» он ответил, что от меня никаких заявлений не поступало... Да, это правда, написанные осужденными заявления здесь часто уходят в никуда. Один раз меня отказались выводить к адвокату из-за отсутствия моего заявления. Я не стал писать новое, так как буквально за несколько дней до приезда адвоката я отдал заявление на встречу лично в руки начальнику. Так не должно происходить, но происходит.

Я не реагировал на многие другие пакости и провокации, пока с помощью прокурора Гродненской области, который в январе 2013 года посетил мою камеру, не узнал, что являюсь «злостным нарушителем» режима содержания в тюрьме №1. Как оказалось, на меня еще в октябре 2012 года был написан рапорт о том, что я не реагирую на замечания контролера. Хотя в реальности, таких замечаний и предупреждений не было. И в октябре 2012 года мне, оказывается, вынесли выговор, о котором я случайно узнал в январе 2013 года.

Решение о наложении на меня взыскания не было решением администрации тюрьмы. Они только исполняли приказ сверху. Это был приказ людей, способных влиять на ситуацию в целом. Не простых смертных, а людей, близких к верхушке власти. Видимо, они

боятся, что я выйду на свободу раньше отмеренного судом срока и предоставлю доказательства своей невиновности.

Что это за тюрьма, в которой под копирку фабрикуют нарушения рядовые контролеры, а руководство изображает свою непричастность к этому? Почему рядовой «вертухай» не боится лгать и ломать судьбы людей? Нет веры таким офицерам, как бы администрация ни оправдывалась. Не бывает таких совпадений, чтобы дважды - в 2012 году и в 2013 году -- я получал взыскания как раз перед тем, как должны погаситься все предыдущие. Таким образом, мне пришлось выразить протест и располосовать лезвием живот. Все эти меры на совести исполнителей. Другого способа привлечь внимание к данной проблеме уже нет. На протестные голодовки администрация не реагирует. Я протестую, так как завтра этот контролер подтвердит, что на его смене Автухович сам повесился в камере на решетке или умер от сердечной недостаточности.

С 2005 года я нахожусь в неволе и вижу, что ситуация с правами осужденных только ухудшается. За это время я хорошо уяснил, что ни надзирающий прокурор, ни любой другой контролирующий орган не решают проблемы осужденных. ... Примеров расправы над искателями правды достаточно. Не случайно осужденные после своих жалоб попадают в ШИЗО и долго не могут из него выйти, получая дополнительные сроки за всякие надуманные прегрешения. Меня самого много раз выводили из ШИЗО к руководству колонии только затем, чтобы «выписать» дополнительное наказание.

Вседозволенность, безнаказанность, круговая порука лишают сотрудников администраций колоний и тюрем чувства меры в произволе. Они даже перестают скрывать и вуалировать свои изощренные методы вымогательства с осужденных и их родных. Более того, многие сотрудники под предлогом недофинансирования исправительных

учреждений умудряются организовывать личный бизнес за счет осужденных и их родственников....

Знаю, что в опровержение моих слов администрация учреждений не составит большого труда найти нужное количество тех, кто станет рассказывать, как им хорошо живется в колониях и тюрьмах, что всех все устраивает и никто ни на что не жалуется. Но, думаю, все понимают, что несложно вложить нужные речи в уста послушного и зависимого раба. Однако я знаю, о чем говорю, и готов ответить за свои слова. Тем более что за последние 20 лет через тюрьмы и лагеря суверенной Беларуси прошло столько людей, что свидетелей не нужно будет искать. Если каждый, кто пользуется интернетом, разместит свой рассказ или рассказы тех своих знакомых, которые побывали в местах лишения свободы, то мир содрогнется, узнав, насколько в Беларуси прогнила эта система.

Это все в XXI веке, это все «цивилизованная Беларусь». В медсанчасти тюрьмы нет самых простых препаратов от простуды. В Гродненской тюрьме больше года не было стоматолога. Здесь не лечат зубы, а сразу удаляют их. Мой сокамерник мучался с большим зубом с января 2012 года. С этого времени он больше десяти раз записывался на прием к зубному врачу, но так и не попал, уехал в колонию в мае 2013 года. Разве это не приравнивается к пыткам?

Про избиения, провокации, издевательства и разные махинации я могу книгу написать (и, возможно, когда-нибудь напишу). Но пока хочу задать другой вопрос: как долго власть будет маскировать за шильдой «законности, справедливости и демократичности» анклавы рабовладельческого строя, созданные за заборами колоний? Как долго общество будет молчать об этой проблеме или делать вид, что она его не касается? Как долго мы будем закрывать глаза на абсолютный произвол?

(значна скарочана)

“Народная воля”

НАТАТКІ З ВАНДРОЎКІ

пачатак на стар. 3

— на некаторых шылдах, на вулічных табліцах, дзяржаўных будынках ды ў гарадзкім мэтро, дзе яшчэ лашчыць слых прыемны мужчынскі барытон: «Асьцярожна! Дзьверы зачыняюцца. Наступная станцыя Купалаўская».

Пры ўсім гэтым варажнечы да нашай беларускай мовы, якую мы ўсюды карысталіся, мы не адчулі. Мова нацыянальнай спадчыны, калі яе актыўна не падтрымлівае ўрад і мясцовыя ўлады, застаецца аб'ектам абароны з боку лічаных адзінак і малалікіх групаў грамадзянаў...

Несамавітым аднак застаецца яшчэ сярод многіх беларусаў інтэлектуальны вывіх у паглядзе на нацыянальную мову. І на самой рэчы: з далёкіх вякоў як і зь нядаўных дзесяцігодзьдзяў гучаць ва ўнісон галасы найвыдатнейшых постацяў айчыннай гісторыі, што родная мова Богам дадзеная. Пра гэта казалі й кажуць Францішак Скарына, Леў Сапэга, Францішак Багушэвіч, Янка Купала, Рыгор Барадулін ды мноства іхных сучасьнікаў. Але мазгі ў нашых людзей нагэтулькі затуманеныя русіфікацыяй (або палянзацыяй), што нават тыя, хто глыбока вераць у Бога, не разумеюць свайго першароднага грэху, калі яны здаюць на пагібель Божы дар, родную мову.

На гэтым пакуль што спынімся. Паспрабуем прасеяць празь сіта развагі ўсё бачанае й чутае. Ды будзем жыць далей думкамі й мроямі пра родную Беларусь”. *(скарочана)*

**Янка Запруднік
Самэрсэт**

XXI СТАГОДДЗЕ

БЕЛАРУСКІ СУПРАЦІЎ

Здохла свіння. Каб не напала рэквізіцыя, мужык паклікаў суседа і ў поцемках, цішком, адцягнулі яны яе далей ад вёскі ды закапалі без слёз і фармальнасцяў.

-- Свінні заўсёдыдохлі, -- кажа. -- Купляем корм у п'яніцаў з фермы. Ад гэтага корма, бывае, і свіннідохнуць, і курыслепнуць. А то і нічога ім не робіцца. Заўсёды так было -- жыццё...

Ну дык вось... Закапалі мы тую свінню, але знайшлася адна актыўная дурніца ды патэлефанавала ў раён. Толькі ў раёне таксама нашы людзі, вясковыя. Не ведаю, што ўжо яны ёй адказалі, але не паехалі. А яна ўсё супакоіцца не можа -- тэлефануе ў вобласць. І вось гэтыя ўжо спецбрыгаду выслалі. Дзякуй мужыку ейнаму, што папярэдзіў. Дык мы работы пакідалі, хуценька дадому кінуліся -- чакаем. Але ж не ведаем, з якога боку яны будуць на нас нападаць, таму цэлую спецаперацыю арганізавалі. Дзяцей на веласіпедах паслалі ў розныя бакі. Мабільнікі ім далі, каб тэлефанавалі адразу, як толькі ўбачаць машыны. А самі -- хто з калом, хто з віламі -- вышлі бараніць свіней. Усе мужыкі вышлі! Наша вёска дружная, вы не думайце, хаця адна дурніца ўсё-ткі знайшлася.

І вось едуць. І міліцыя, і ветэрынары, і нейкія пры гальштуках. Мы сталі наўпрост упоперак дарогі, каб нават не даць уехаць у вёску. Старыя, маладыя, дзеці з веласіпедамі... Кажам: "Няма чаго вам тут рабіць, не хварэюць нашы свінні, не аддадзім".

Міліцыянеры -- адразу ўбок (нічога дрэннага не скажу пра міліцыю). А

ветэрынары ды тыя, ў гальштуках, давай пагражаць. "Не маеце права. Пасадзім. Аштрафуюм. Загад. Супраціў асобам пры выкананні..."

Але мы сцяной стаім. Злосць нейкая і страху ніякага. "Не аддадзім і ўсё, едзьце адсюль".

Яны спрабуюць ехаць -- мы насустрач з віламі. Спыняюцца, людзей душыць баяцца. Крык, мацюкі... Калі б Лукашэнка быў, то, можа б і парвалі яго людзі, не ведаю.

Бабы тым часам выганялі свіней ў калгасную кукурузу: пашчасціла, што поле прама за гарадамі. Як справіліся -- то і яны прыбеглі да нас. А ўжо дзе бабы -- там гвалт такі, што не перадаць. Ветэрынар нейкай паперчынай трасе, а адна выхпіла ды на кавалкі. Яны яму і вочы гатовы былі выдраць, не тое што...

Карацей, гэтыя, са спецбрыгады, зразумелі, што тут ужо не свінні, а людзі забітыя могуць быць, і, відаць, спалохаліся.

"Добра, - кажуць. -- Хаця б пакажыце, дзе свінню закапалі".

Ну, ўжо гэтую свінню мы ім аддалі. З ёй яны і паехалі.

Сваіх парсюкоў мы потым яшчэ ці не два дні па кукурузе вылоўлівалі. Усё поле яны патравілі. Дзякуй старшыні, і слова не сказаў, бо ўсё разумее -- чалавек. А вось бабе той, што рэквізіцыю выклікала, цяпер ў вёсцы месца няма, людзі ў вочы

плююць. Можа б, і хату спалілі, каб не мужык ейны.

Праўда, вось яшчэ што...

Усе навокал нашу гісторыю чулі, куды ні прыдзем -- распытвалі. Толькі тут недалёка яшчэ адна вёска ёсць, з той жа фермы корм куплялі, дык і там (ужо пасля нас) усё роўна адна лярва актыўная знайшлася. У людзей усіх свіней знішчылі, жывымі палілі, бабкі прытомнасць гублялі. Што ўжо ёй будзе -- не ведаю. Але, паглядзіце, нешта будзе. Людзі ёй не даруюць.

Ды і што яна нарабіла сваім доўгім языком? Навошта? Думала, калі закладзе, ейных свіней чапаць не будучь? Дык усіх знішчылі. І ейных знішчылі.

... Некалі бацька мне прытчу расказваў пра беларусаў: "Выклікаў Бог беларуса і кажа: "Прасі, што хочаш. Толькі твайму суседу я дам у два разы больш". Беларус падумаў і папрасіў: "Выкалі мне вока..."

Ну, што ж ёсць за людзі?!

Х Х Х

Свінніў людзей засталіся. Не ўсе, праўда. Што маглі змясціць у халадзільнікі ды маразільнікі -- тое забілі. Астатніх гадуюць. Таму я дурніцай не буду і дзе ўсё гэта адбывалася, не скажу. Хіба толькі пазней, пісьменнікам. Падаецца, што з такімі сюжэтамі новы Мележ можа нарадзіцца. А то і Быкаў...

**Светлана Калинкина
"Народная Воля"**